

Verksamhetsplan för Miljösamverkan Västra Götaland 2007

Fastställd av styrgruppen på sammanträde den 15 juni 2006

Innehåll

Verksamheten 2007	2
Inledning	2
Delprojekt, översikt	2
Beskrivning av delprojekten	4
Övriga insatser under 2007	10
Inför 2008	10
Ekonomi.....	11
Budget 2007	11
Adressuppgifter	12

Verksamheten 2007

Inledning

Miljösamverkans syfte, organisation m.m. finns i Styrdokument för Miljösamverkan Västra Götaland 2005 – 2008.

I Kommunikationsplan för Miljösamverkan Västra Götaland ges mål och principfrågor samt vägledning för kommunikationen internt och externt. Stöd finns också i en lathund för kommunikationsfrågor i varje enskilt delprojekt.¹

I denna verksamhetsplan koncentrerar vi alltså innehållet till en beskrivning av de delprojekt som ska genomföras 2007, samt särskilda insatser som berör verksamheten 2007. Sist nämns också kort vilka delprojekt som kan fortsätta 2008.

Ekonomi behandlas i styrdokumentet för Miljösamverkan, men också i denna verksamhetsplan finns ett ekonomiavsnitt med, som utgör Miljösamverkans budget för 2007.

Delprojekt, översikt

(se också schema på nästa sida)

Nya delprojekt 2007

1. Förorenade områden
2. Legionella
3. VOC
4. Säkerhetsdatablad

Delprojekt från 2006, med ny inriktning 2007

5. Inomhusmiljö

Delprojekt som fortsätter från 2006

6. Uppföljning av radonarbetet
7. Energiproduktion i fjärrvärmecentraler

Återkommande delprojekt

8. Verksamhetsplan för nästa år (2008)
9. Verksamhetsberättelse för föregående år (2006)
10. Aktualitetsgranskning

---

¹ Styrdokument för Miljösamverkan Västra Götaland 2005-2008, Kommunikationsplan för Miljösamverkan Västra Götaland, finns på http://www.miljosamverkan.se/vgrtemplates/Page___42163.aspx

Delprojekten fördelade över året, samt fortsättning 2008 Små justeringar i tidplanen har gjorts för VOC och Säkerhetsdatablad i april 07, se tidsaxel på webbplatsen

DELPROJEKT		Jan	Feb	Mars	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	2008
Nya 2007	1. Förorenade områden Tillsynskampanj	P			M Tillsynskampanj									Fortsättning kampanj
	2. Legionella Tillsynshandledning + Inventering + Tillsynskampanj inom Inomhusmiljö			P			M Inventering av riskobjekt				Se 5. Inomhusmiljö		Fortsättning	
	3. VOC Tillsynshandledning			P										
	4. Säkerhetsdatablad Tillsynskampanj			P					M Tillsynskampanj		P			
Forts från 2006	Ny inriktning. 5. Inomhusmiljö Tillsynshandledning + Tillsynskampanj	P								M Tillsynskampanj		Fortsättning kampanj		
	6. Uppföljning av radonarbetet Tillsynskampanj	M Tillsynskampanj			P									
	7. Energiproduktion i fjärrvärmecentraler Tillsynshandledning	P												
Varje år	8. Verksamhetsplan för nästa år (2008)	P												
	9. Verksamhetsberättelse för föregående år (2006)	P												
	10. Aktualitetsgranskning										P			

P = uppgifter för projektledning. **M** = aktivt deltagande i form av tillsynskampanjer för miljökontor och andra deltagare.

Beskrivning av delprojekten

Under varje delprojektbeskrivning finns också rubriken Resursbehov och kostnader. Utöver det som står där kan det i ett eller flera delprojekt bli aktuellt att någon annan än Miljösamverkans ordinarie projektledare är samordnare i projektgruppen och/eller lägger ned särskilt mycket arbetstid. Kostnader för sådan ersättning i de fall det blir aktuellt beräknas inte för varje delprojekt utan finns tillgängligt under posten 2 (information, ersättning till tillfälliga resurser mm.) under avsnittet Ekonomi i denna verksamhetsplan.

Under varje delprojekt nämns miljökontorens och Länsstyrelsens insatser, samt i två delprojekt även Västra Götalandsregionens. Miljökontorens insatser i delprojekten sker främst genom deltagande i projektgrupper och tillsyn i kampanjer. Det senare kan ibland med fördel ske genom samverkan med grannkommuner. Länsstyrelsens insatser består i huvudsak av tillsynsvägledning gentemot kommunerna, vilket sker genom deltagande i projektgrupper, men ibland också genom tillsyn i kampanjer. Västra Götalandsregionens insatser består av deltagande i projektgrupper för frågor där särskild kompetens finns.

1. Förorenade områden

En tillsynshandledning gjordes klar under 2006, i serviceprojektet om förorenade områden. Nu går vi vidare med en kampanj för att ge stöd vid ärendehandläggning.

Syftet med kampanjen är att komma igång med och arbeta med förorenade områden vid pågående verksamheter. För att alla ska ha möjlighet att delta i kampanjen blir inriktningen inte en särskild bransch, utan istället fritt val av verksamhet.

Projektgruppen kan i starten hjälpa till att formulera lämpliga urvalskriterier för val av verksamhet. Under kampanjtiden driver varje kommun frågan om förorenade områden vid minst en pågående verksamhet, och Länsstyrelsen vid minst fem.

Ett första moment i arbetet kan vara att se över behovet av uppdateringar i handledningen från 2006.

Tillsynskampanjen genomförs under en förhållandevis lång period. För att hålla ihop arbetet och ge stöd åt miljökontoren bör ett diskussionsforum på webbplatsen vara en viktig ingrediens. Att ordna workshops under kampanjtiden är också ett bra sätt.

Miljömål: *Gifrfri miljö*, de två delmålen om efterbehandling av förorenade områden.

Folkhälsomål: *Sunda och säkra miljöer och produkter*, delområde Sund inomhus- och närmiljö.

Miljökontorens insats: Bedriva tillsyn under kampanjtiden genom att driva ett ärende om förorenade områden vid minst en pågående verksamhet.

Länsstyrelsens insats: Bedriva tillsyn under kampanjtiden genom att driva ärenden om förorenade områden vid minst fem pågående verksamheter. Samt bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna.

Tidsplan: Delprojektet startar från årsskiftet. Tillsynskampanjen startar i april och varar året ut, samt med fortsättning under 2008.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas. Kostnader för material, workshops m.m. kan komma att uppgå till ca 40 000 kronor.

2. Legionella

I detta delprojekt bör man fokusera på förebyggande tillsynsarbete och miljökontorens arbete med smittspårning i händelse av ett utbrott. Frågan har aktualiserats bland annat i Lidköping då ett större utbrott inträffade 2004. En handledning med kunskapsstöd bör tas fram som bland annat behandlar miljökontorens arbete med • identifiering av kyltorn och andra eventuella riskobjekt • tillsyn och information avseende olika verksamheter och fastighetsägares förebyggande arbete, också med koppling till eventuell användning av farliga kemikalier för desinfektion av vatten • rutiner i händelse av ett utbrott. Det blir två tillsynskampanjer där den ena utformas som en inventering av riskobjekt, och den andra omfattar information till och krav på fastighetsägare. Det sistnämnda genomförs inom ramen för tillsynskampanj Inomhusmiljö som vänder sig till fastighetsägare av flerbostadshus (se delprojekt 5). Äldreboenden, skolor, vårdlokaler och andra typer av fastigheter där legionella via varmvattnet också kan förekomma omfattas alltså inte av tillsynskampanjen, men tas med i handledningen.

Samarbete bör ske med Socialstyrelsen och Västra Götalandsregionens smittskydds-enhet.

Miljösamverkan Skåne arbetar med denna fråga under 2006-2007. I den mån det är möjligt kommer vi att samarbeta med dem och ta tillvara deras erfarenheter. Detsamma gäller också om fler miljösamverkansprojekt kommer att arbeta med frågan.

Folkhälsomål: nr 7 *Gott skydd mot smittspridning*

Miljökontorens insats: Bedriva tillsyn under kampanjtiden.

Länsstyrelsens insats: Bedriva tillsyn under kampanjtiden (avser delen inventering av riskobjekt) samt bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna.

Västra Götalandsregionens insats: Bistå med kunskaper inom området. Smittskydds-enheten svarar för de smittskyddsåtgärder som åligger hälso- och sjukvården enligt smittskyddslagen.

Tidsplan: Arbetet startar i mars. Kampanj i form av objektsinventering genomförs under juni-oktober. Med start i oktober genomförs en tillsynskampanj riktad mot fastighetsägare av flerbostadshus. Kampanjen pågår året ut och med fortsättning under början av 2008. Se vidare delprojekt Inomhusmiljö.

Resursbehov och kostnader: Projektgrupp Inomhusmiljö förstärks och utgör samlad projektgrupp också för detta arbete. Kostnader för material m.m. kan komma att uppgå till ca 10 000 kronor. Kostnader för kampanjen inom delprojekt Inomhusmiljö, se vidare delprojekt nr 5.

3. VOC

Miljösamverkan startade ett arbete om detta 2002. Det syftade till att ge stöd för tillsyn på stora och små verksamheter med utsläpp av VOC (främst lösningsmedel.) Ambitionen var att ta fram ett dokument med beskrivningar av olika branscher och tillgänglig teknik för rening och teknik- och produktval som innebär mindre lösningsmedelsanvändning eller utsläpp. Länsstyrelsen skulle samtidigt ta fram ett underlagsdokument med fakta om VOC och åtgärder med mera och dessa båda dokument skulle komplettera varandra. Av olika skäl blev detta arbete aldrig slutfört. Nu startar återigen ett delprojekt med samma inriktning. Det syftar alltså till att slutföra det påbörjade arbetet och ta fram ett dokument som stöd för tillsynen, men någon gemensam tillsynskampanj planeras inte.

Miljömål: *Frisk luft*, delmål om flyktiga organiska ämnen.

Folkhälsomål: Nr 5: *Sunda och säkra miljöer och produkter*, delområde Sund inomhus- och närmiljö.

Miljökontorens insats: Ta del av det material som tas fram och använda det i sin ordinarie tillsyn.

Länsstyrelsens insats: Ta del av det material som tas fram och använda det i sin ordinarie tillsyn, samt bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna.

Tidsplan: Arbetet startar i mars och fortsätter under hela året.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas. Kostnader för material m.m. kan komma att uppgå till ca 5 000 kronor.

4. Säkerhetsdatablad

Syftet med detta delprojekt är att förbättra företagens kemikaliearbete genom att se till att de har korrekta säkerhetsdatablad och att dessa används på rätt sätt. En tillsynskampanj genomförs på miljöfarliga verksamheter. Vilka verksamheter som ska prioriteras får avgöras av projektgruppen. Arbetet bör leda till att företagen ställer högre krav på sina leverantörer, vilket i sin tur får effekt hos tillverkare och importörer. Det är önskvärt att brister hos dessa företag följs upp genom tillsyn både lokalt och nationellt (Kemikalieinspektionen), även om det inte ryms inom denna kampanj.

Behovet av korrekta blad har bland annat tagits upp i samband med delprojektet om utfasningsämnen under 2006, och detta nya delprojekt kan ses som en slags uppföljning av det arbetet.

Miljömål: *Giftfri miljö*, delmål om fortlöpande minskning av hälso- och miljöriskerna

med kemikalier.

Folkhälsomål: *Sunda och säkra miljöer och produkter*, delområde Sund inomhus- och närmiljö.

Miljökontorens insats: Bedriva tillsyn under kampanjtiden.

Länsstyrelsens insats: Bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna.

Tidsplan: Projektgruppen förbereder kampanjen från och med april. Kampanjen genomförs under september-november och utvärdering sker under december.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas. Kostnader för material m.m. kan komma att uppgå till ca 15 000 kronor.

5. Inomhusmiljö

Inomhusmiljö har varit med i Miljösamverkans alla verksamhetsplaner eftersom det varit efterfrågat varje år. Under 2006, och även tidigare år, inriktas arbetet på skolor och förskolor med bl.a. fortlöpande revidering av den checklista för kontrollrond som togs fram 2004 samt information till skolor och förskolor via flera kanaler. Att verka för ökade kontakter mellan miljökontoren och Arbetsmiljöverket är också en viktig uppgift under 2006.

Under 2007 fortsätter detta arbete. Men en ny insats startas med inriktning på fastighetsägare av flerbostadshus och deras ansvar för egenkontroll. En tillsynskampanj genomförs, och inom denna ryms även frågor om legionella (delprojekt nr 2) och radon (se även delprojekt 6).

Miljömål: *God bebyggd miljö*, delmålet om God inomhusmiljö.

Folkhälsomål: Nr 5: *Sunda och säkra miljöer och produkter*, delområde Sund inomhus- och närmiljö. Vad gäller legionella, se delprojekt nr 2.

Miljökontorens insats: Bedriva tillsyn under kampanjtiden, samt ta del av och använda det material och vägledning som projektgruppen i övrigt tar fram.

Länsstyrelsens insats: Bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna.

Västra Götalandsregionens insats: Bistå med kunskaper inom området.

Folkhälsokommittén är initiativtagare, förslagsställare, remissorgan och rådgivare när det gäller folkhälsofrågor i regionen.

Tidsplan: Arbetet löper under hela året.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns sedan tidigare. Den förstärks under 2007 för att även arbeta med delprojekt nr 2 Legionella. Kostnader för material, möten m.m. bedöms uppgå till ca 30 000 kronor.

6. Uppföljning av radonarbetet

Under 2005 färdigställdes Miljösamverkans handledning om radon, och ett seminarium hölls gemensamt med Boverket och Länsstyrelsen. Under 2006 startas en tillsynskampanj och denna fortsätter under början av 2007. Kampanjen genomförs som stöd till Socialstyrelsens nationella tillsynskampanj med inriktning på skolor och förskolor. (Radonfrågor kommer även att tas med i delprojekt 5)

Miljömål: *God bebyggd miljö*, delmålet om mindre radon inomhus.

Folkhälsomål: *Sunda och säkra miljöer och produkter*, delområde Sund inomhus- och närmiljö.

Miljökontorens insats: Bedriva tillsyn under kampanjtiden.

Länsstyrelsens insats: Bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna.

Tidsplan: Tillsynskampanjen avslutas i april. Därefter arbetar projektgruppen med sammanställning och utvärdering till och med september.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns sedan tidigare. Kostnader för material m.m. kan komma att uppgå till ca 5 000 kronor.

7. Energiproduktion i fjärrvärmecentraler

Under 2005 och 2006 arbetar vi med delprojektet Energifrågor i tillsyn, prövning och fysisk planering. Förslag har även kommit på att arbeta med tillsyn av energifrågor på fjärrvärmecentraler och detta finns också med i verksamhetsplanen för 2006. Med början hösten 2006 och fortsatt under 2007 arbetas en handledning fram med stöd för tillsyn på dessa anläggningar. Det handlar framför allt om anmälningspliktiga förbränningsanläggningar. Handledningen ska också ta upp eventuell användning av avfall som bränsle i dessa anläggningar vad gäller laglighet och lämplighet.

Miljömål: *Frisk luft, Begränsad klimatpåverkan*.

Folkhälsomål: *Nr 5 Sunda och säkra miljöer och produkter*, delområde Sund yttre miljö/luftkvalitet.

Miljökontorens insats: Ta del av det material som tas fram och använda det i sin ordinarie tillsyn.

Länsstyrelsens insats: Bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna.

Tidsplan: Projektgruppens arbete avslutas i september.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns sedan hösten 2006. Kostnader för material m.m. kan komma att uppgå till ca 5 000 kronor.

8. Verksamhetsplan för nästa år (2008)

Denna uppgift har satts upp som ett delprojekt, trots att den har annan karaktär än de egentliga delprojekten, då det är viktigt att förbereda Miljösamverkan 2008 tidigt.

Miljökontorens och Länsstyrelsens insats: Besvara enkäten om verksamheten 2008.

Tidsplan: Efter enkät i februari ska arbetsgruppen lägga fram förslag till verksamhetsplan som styrgruppen kan besluta om i juni.

Resursbehov och kostnader: Sköts inom ordinarie arbets- och styrgrupp och medför inga kostnader.

9. Verksamhetsberättelse för föregående år (2006)

Denna uppgift har också satts upp som ett delprojekt, trots att den har annan karaktär än de egentliga delprojekten. En folder tas fram som på ett kortfattat och trevligt sätt beskriver vår verksamhet under föregående år.

Tidsplan: Verksamhetsberättelsen ska göras klar och skickas ut senast i april.

Resursbehov och kostnader: Kostnader för layout och tryckning bedöms uppgå till ca 35 000 kronor.

10. Aktualitetsgranskning

Denna uppgift sätts numera upp som ett delprojekt trots att den har annan karaktär än de egentliga delprojekten. Det handlar om en uppföljning av material från tidigare delprojekt för att förtydliga hur aktuella olika dokument är. Syftet är att underlätta för våra användare på miljökontor m.fl.

Avsikten är inte att uppdatera alla dokument så att de är aktuella, eftersom det i många fall skulle kräva stora arbetsinsatser. I många fall blir det sannolikt fråga om att tydliggöra vilka regler som ändrats, nya regler som har börjat gälla, samt annat som berör den aktuella frågan. Våra informationsblad har vi däremot som ambition att hålla uppdaterade.

Vi planerar att fortsätta denna genomgång under kommande år. Det blir en löpande aktualitetsgranskning av delprojekt och dokument, med några varje år. Vad vi väljer att prioritera under 2007 beror på miljökontorens önskemål.

Miljökontorens och Länsstyrelsens insats: I de fall handläggare upptäcker behov av aktualitetsgranskning av något särskilt dokument tar projektledarna gärna emot sådana tips och önskemål.

Tidsplan: Arbetet utförs under oktober-december.

Resursbehov och kostnader: Sköts av projektledarna med stöd av arbetsgruppen. Kan medföra vissa kostnader i de fall informationsblad eller annat behöver ändras, men då det är svårt att uppskatta specificeras det inte här.

Övriga insatser under 2007

Projektledare och arbetsgruppen ska när det bedöms motiverat och kan hinnas med utan att inkräkta på prioriterade uppgifter göra mindre insatser i andra frågor med anknytning till Miljösamverkans verksamhet.

Inför 2008

Delprojekten Förorenade områden (tillsynskampanj), Legionella och Inomhusmiljö (tillsynskampanj) fortsätter under 2008.

I enkäten för 2007 gav kommunerna flera egna förslag till delprojekt, och några togs upp av flera, t.ex. vedeldning. Dessa kommer att tas med i enkäten inför 2008 så att alla ges möjlighet att poängsätta dem.

Ekonomi

I styrdokumentet för Miljösamverkan finns de övergripande riktlinjerna för ekonomin i projektet år 2005 – 2008, huvudmännens ansvar för finansiering m.m.

Budget 2007

I enlighet med styrdokumentet är kostnadsramen för Miljösamverkan 1200 kkr/år i 2004 års penningvärde. Siffrorna nedan räknas sedan upp till 2007 års penningvärde.

Kostnader 2007		Kkr
1	Projektledare. Cirka 2400 h á ca 400 kr	1000
2	Information (layout, tryck m.m. ²), ersättning till tillfälliga resurser, omkostnader för möten och kurser samt övriga kostnader. Av dessa kostnader finns 145 kkr specificerade under delprojekten.	<u>200</u>
Summa		<u>1200</u>

Finansiering 2007 ³		Kkr
A	Regionens miljönämnd	400
B	Kommunförbunden	400
C	Länsstyrelsen	<u>400</u>
	Summa	<u>1200</u>

² Varav för nyhetsbladet MVG-nytt ca 13000 kr/nummer. Vid två nummer per år totalt ca 26 kkr.

³ Fördelningen av finansieringen mellan huvudmännen är i enlighet med Miljösamverkans styrdokument följande: Regionens miljönämnd $\frac{1}{3}$, de fyra kommunförbunden tillsammans $\frac{1}{3}$, Länsstyrelsen $\frac{1}{3}$.

Huvudmän

Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, kommunförbunden och kommunerna i länet

Adress

Miljösekretariatet Västra Götalandsregionen
Box 1726 501 17 Borås Tel 033-17 48 10

Webbplats

www.miljosamverkan.se

Projektledare

Lasse Lind Tel 0532-714 47 lind.lasse@telia.com
Cecilia Lunder Tel 031-60 58 95 cecilia.lunder@o.lst.se